

SYVENDEDAGS
ADVENTIST-
SAMFUNNET

Den norske union
Vik
Postboks 124
3529 Røyse
Telefon 32 16 16 70
Telefaks 32 16 16 71
E-post sda.dnu@adventist.no
http://www.adventist.no

09.05.2008

Til Barne- og likestillingsdepartementet

Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

322.00
13/5-08
200800482-44

Høring om NOU 2008 nr 1 kvinner og homofile i kirkesamfunn.

Referanse nr 200800482-/HBHS

Innledning

Syvendedags Adventistsamfunnet (heretter SDA) vil som trossamfunn uttale seg om forslagene i NOU 2008:1. Vi uttaler oss både som trossamfunn og som fellesorganisasjon for vår videregående skole, Tyrifjord videregående skole, og en rekke friskoler som er eiet og driftet av våre lokale menigheter rundt om i landet. Skolene er også organisert i KFF (Kristne friskolers forbund) og vil derfor i tillegg uttale seg gjennom denne organisasjonen.

SDA har en lang tradisjon for å arbeide for menneskerettigheter. Internasjonalt arbeider vi spesielt gjennom IRLA, International Religious Liberty Organisation, som også er høringsinstans for FN. Vi tror ikke at religionsfriheten er en absolutt rett, men at denne retten er begrenset, først og fremst av andres tilsvarende rettigheter, og selvsagt også begrenset av hensynet til lov og orden i samfunnet.

Som hovedorganisasjon for de lokale menighetene, er vi opptatt av religionsfrihet, tros- og tankefrihet for hvert enkelt medlem. Vi er også opptatt av hver families rett til å bruke foreldreretten til å velge den skole og undervisning for sine barn som er i tråd med egen tro og samvittighet.

Som hovedorganisasjon for skoler drevet av de lokale menighetene, er vi opptatt av deres rett til å etablere og drive utdanningsinstitusjoner med det samme trossgrunnlaget som medlemmene og menighetene har.

Forskjellsbehandling

Vi ser av utvalgsinnstillingen at det foreslås å oppheve det særlige unntaket for trossamfunn fra forbudet mot diskriminering i arbeidsmiljøloven. Utvalget foreslår også at unntaksregelen i likestillingsloven strammes inn. Forslagene innebærer at trossamfunnenes adgang til forskjellsbehandling av kvinner og homofile ved ansettelser blir innsnevret.

Men muligheten til forskjellsbehandling blir altså ikke borte. Utvalget tar med andre ord, i denne omgang, ikke en prinsipiell holdning mot all forskjellsbehandling av kvinner og homofile. Når forskjellsbehandlingen er teologisk/religiøst begrunnet og innenfor områder knyttet til det utvalget mener er religionsutøvelse, synes en forskjellsbehandling å være akseptabel.

Uakseptabel begrensning

Vi er enig med utvalget i at en forskjellsbehandling må være religiøst begrunnet. Men vi er uenige i den snevre fortolkningen av begrepet religionsutøvelse. Ut fra innstillingen kan det se ut som om religionsutøvelsen er begrenset til organiserte andakter, møter, undervisning og religiøse ritualer.

For oss blir det en slags påtvungen dualisme. Vi er følgelig uenig med utvalget i definisjonen av hva religionsutøvelse går ut på og hva som er en religions kjerneområder. Vi vil gjøre et forsøk på å forklare vårt trossamfunns ståsted i denne saken:

Religionsutøvelse i alle livets aspekter

For tiden driver en rekke av våre menigheter totalseminar. I denne serien underviser ulike fagpersoner om fysisk, psykisk, mental og åndelig helse. Vi gjør det fordi vi tror at Gud, som oss, er interessert i hele menneskets velbefinnende gjennom hele livet. Vårt gudssyn danner grunnlaget for hvordan vi behandler kjæresten, naboen, den fattige, vår egen helse og hvordan vi driver forretningsvirksomhet. Kristen livsførsel er et lærepunkt (nr. 22) og innbefatter også hvordan vi tar vare på kroppen vår, hva vi spiser og drikker, mosjon og hvile. Vår religionsutøvelse er altså ikke begrenset til religiøse ritualer som bønn, nattverd og forkynnelse. De er bare en liten del av et hele, og det er få av oss som vil plassere den kirkelige gudstjenesten i kjerneområdet av vår religionsutøvelse.

Vi tar troen med oss i alle aktiviteter og til alle møteplasser med samfunnet, med mennesker og med omgivelser og natur. Adventistsamfunnet har på verdensbasis blitt enig om 28 lærepunkter. Disse innbefatter alle livets områder, fra troen på en treenig Gud til kristen livsførsel i hverdagen og håpet om et evig liv på den nye jord. Se http://www.adventist.no/adventist/vaar_tro/vaare_trospunkter.

Vi registrerer altså stor uenighet med utvalgsinnstillingen i omfanget av et trossamfunns autonomi. Innstillingen åpner for en forhåndsdefinisjon av hva som er religionsutøvelsens kjerneområder. For oss er det en helt urimelig innblanding i trossamfunnenes autonomi og et umulig anliggende. Vi forstår heller ikke at det er ønskelig tatt i betraktning den organisasjonsfrihet vi har i Norge. Vi mener at det er det enkelte trossamfunns selvfølgerlige rett selv å definere visse områder eller hele virksomheten som vesentlig religionsutøvelse.

Det alminnelige presteskap.

For ytterligere å poengtere dette punkt, viser vi til at i vårt trossamfunn blir alle medlemmer betraktet som en del av det alminnelige presteskap (1 Pet 2:5,9) med et tydelig ansvar for å formidle tro og lære gjennom forkynning og livsførsel. Det er ulike arenaer for dette, men den ene arena innbefatter ikke mer religionsutøvelse enn den andre.

Respekt for retten til trosutøvelse

I vår forståelse av religionsfrihet, ligger det i sakens natur at de som står utenfor, vil stille seg undrende og uforstående til den "åndelige" virkelighet som finnes i et trossamfunn. Vi forventer verken forståelse eller aksept for vår trosutøvelse fra dem

som har et helt annet livssyn. Vi forventer faktisk motstand mot vår tro, men ikke mot vår rett til å tro og leve annerledes så lenge dette ikke hindrer andres tilsvarende rettigheter. Vi forventer med andre ord, respekt for vår rett til å tro og praktisere vår tro så lenge vi ellers oppfører oss som gode samfunnsborgere.

Forskjellsbehandling med basis i lærepunkter

Vi ønsker ingen eksklusiv forskjellsbehandling av kvinner og homofile. Men vi ønsker fortsatt forskjellsbehandling på grunn av tro, med basis i lærepunkter og med bakgrunn i organisasjonsfriheten. SDA har valgt å definere 28 trospunkter ut fra vår bibelforståelse. Vi ser det som et naturlig krav at de som ønsker medlemskap i vårt trossamfunn, er enige i disse punktene, både i tro og livsførsel. Av de som ansettes eller blir tilbudt verv i våre menigheter, ber vi selvsagt også om lojalitet i forhold til SDA-samfunnets tro og lære. Vår menighets arrangementer er åpne for alle, medlemskapet er for dem som tilslutter seg våre trospunkter. Ett av dem, nr. 23, dreier seg om ekteskapet mellom mann og kvinne. Det er derfor riktig ut fra våre lærepunkter å forskjellsbehandle på dette området.

Våre lærepunkter innbefatter ikke en forskjellsbehandling med bakgrunn i kjønn. Vi har imidlertid registrert at noen andre trossamfunn har et annet syn på dette området. Så lenge dette er villet av medlemmene og igjen med bakgrunn i organisasjonsfriheten, mener vi at det må være innenfor et trossamfunns indre anliggender å utøve denne forskjellsbehandlingen.

Skolene – også en fullt integrert del i trossamfunnet

Adventistsamfunnet i Norge driver også skoler. De er organisert som selvstendige enheter etter myndighetenes krav til organisering. Men det er klart at det er menighetenes tro og livssyn som danner grunnlaget for skoledriften og undervisningen. Dette kommer spesielt til uttrykk i tillegget til læreplanen som er godkjent av departementet.

Sitat: Adventistsamfunnets skoler søker å gjøre elevene kjente med det kristne alternativ til den virkelighetsforståelse som preger det sekulariserte samfunn. Skolene er blitt opprettet og drives for å kunne tilby foreldre og barn en skole der denne alternative virkelighetsforståelsen blir formidlet på en balansert måte. Dette vil få følger for undervisningen i de enkelte fag slik det beskrives i fagplandelen.

Læreren har en nøkkelrolle i utdanningen. Lærernes kunnskaper, forståelse og valg vil influere den undervisning som blir gitt i skolesammenheng, og lærerens engasjement for de verdier som formidles, vil påvirke elevens interesse. Når Adventistsamfunnets skoler er blitt opprettet for å formidle en alternativ virkelighetsforståelse, vil det være avgjørende for undervisningen at læreren selv har forstått og samarbeider lojalt for å fremme skolenes grunnsyn og mål for opplæringen. Kilde: SDA læreplan, generell del

Tillegget til læreplanen inneholder både en generell del og en fagdell. Dette for å tydeliggjøre at troen og livssynet også påvirker undervisningen i de ikke-religiøse fagene.

Dersom det er riktig at det foreslåtte unntaket ikke skal gjelde grunnskoler eller utdanningstilbud som gir yrkeskompetanse, er vi saklig uenige med utvalget. Det blir helt feil å plassere virksomheten på sidelinjen og nærmest utenfor anliggendet til trossamfunnet. Våre skoler, grunnskolene innbefattet, har nettopp sin eksistensberettigelse i sitt kristne grunnlag. Og i vår tro blir det en umulighet å skille ut skolevirksomheten eller deler av denne som utenfor religionsutøvelsen.

Sluttord

For vårt trossamfunn og våre medlemmer er religionen altomgripende. Den lar seg ikke begrense til noen få kjemeområder eller atskilles fra noe av det trossamfunnet driver direkte eller indirekte. Religionsfriheten er viktig i samfunnet. Den bygger på en gjensidighet og er et nødvendig fundament for dialog, fred og fordragelighet.

Med bakgrunn i dette mener vi at det vil være riktig å opprettholde gjeldende unntaksregler og gi de ulike trossamfunn rett til selv å definere hva som ligger innenfor begrepet religionsutøvelse.

Vik i Hole

A handwritten signature in black ink that reads "Lasse Stølen". The signature is written in a cursive, flowing style.

Lasse Stølen

Sekretær for religionsfrihet